Haridus- ja Teadusministeerium

Hr Jüri Kõrge
Riigikontroll
Narva mnt 11a
15013 TALLINN

Teie 02.02.2004 nr 2 – 7.1 – TR/04/147
Meie 27.02.2004 nr 7.1-5/259

Valgamaa Kutseõppekeskuse majandustegevuse audit

Täname teid Valgamaa Kutseõppekeskuse majandustegevuse auditi läbiviimise eest.
Haridus- ja Teadusministeerium tutvus esitatud aruande eelnõuga ja kirja lisana edastame Teile omapoolsed kommentaarid.

Lugupidamisega

Toivo Maimets
Minister

Lisa: Vastused kontrolliaruandele nr 2 – 4/04/3 Valgamaa Kutseõppekeskuse majandustegevus - 3 lehel 1 eks

Riho Raave 735 0138
Eve Sild 735 0126

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 01.03.04 Reg.nr 2-7.1-TR/04/147-2

LISA

Vastused kontrolliaruandele nr 2 – 4/04/3 Valgamaa Kutseõppekeskuse majandustegevus

Riigikontrolli ettepanekud haridus- ja teadusministrile

- **Tagada ministeeriumi struktuuriüksuste ja hallatavate riigiasutuste põhimäärusest tulenevate ülesannete täitmine ning tugevdada järelvalvet koolide majandustegevuse üle. Arvestades leitud puudusi korraldada koolide efektiivse juhtimise ja tegevuse seaduslikkuse tagamiseks koolijuhtidele koolituskursusi majandusjuhtimise ja sisekontrolli alal.**
- **Tõhustada kontrolli õppeasutuste raamatupidamise üle ning tagada toimivate sisekontrollisüsteemide loomine koolides.**

Riigikoolide majandustegevuse ja raamatupidamise üle toimiva kontrolli tõhustamist on alustatud. Alates 2003. aastast viibib kõikide riigikoolide aastainventuuride juures vaatlejana Koolivõrgu Büroo esindaja. Selle tulemusena valmib iga riigikooli kohta vaatlusleht ja tehakse ettepanekud olukorra parandamiseks.

Koolivõrgu Bürool on valminud tegevuskava riigikoolide poolt hankijatega teostatud suuremate tehingute regulaarseks jälgimiseks. Käivitub I kvartalis 2004. aastal.

Käesoleval aastal on kavandatud välja töötada tegevuskava riigikoolide omatulude teenimise ja kasutamise paremaks jälgimiseks.

Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Koolivõrgu Büroo siseauditi osakonnad viivad läbi "2003. a raamatupidamise aastaaruande auditi" kokku 10 riigikoolis. Lisaks on kavandatud 2004. a jooksul teostada juhtimise- ja kontrollisüsteemide audit EL struktuurifondidest vahendeid saavates koolides (kokku kuni 9 kooli).

Riigikoolide juhtidele on Koolivõrgu Büroo poolt korraldatud teabepäevade ja seminaride käigus koostöös Riigivara Haldusbürooga ja Raamatupidamisbürooga tutvustatud erinevaid kooli majandusjuhtimise ja sisekontrolliga seotud küsimusi.

Samas teadvustame, et koolijuhtide vajadus nimetatud koolituskursuste järele on suurem ja Koolivõrgu Büroo üritab leida nimetatud probleemile lahenduse.

Haldusbüroo põhimäärust kavandatakse muuta. Põhimääruses toodud ülesanded ei vasta mõningas osas tegelikele asjaoludele ja vajadustele, seda eelkõige kontrolli teostamise osas. Haldusbürool ei ole iseseisvat kontrollifunktsiooni, kuid vajaduse korral võib Haldusbürood kaasata eksperdina kontrolli teostamise, näiteks teenistusliku järelevalve, läbiviimisele.

Valgamaa Kutseõppekeskuse probleemidest on Haridus- ja Teadusministeeriumi järelevalveosakond olnud informeeritud. Seoses ministeeriumisse laekunud kaebustega 21.04 – 08.05.2003 palus ministeerium selgitust kooli direktor Mati Salundilt kahel korral (16.05.2003 ja 02.06.2003). Olukorra selgitamiseks ja analüüsimiseks toimus 02.05.2003

Haridus- ja Teadusministeeriumis nõupidamine, kus osalesid ministeeriumi ja Koolivõrgu Büroo esindajad, Valgamaa Kutseõppekeskuse direktor ning kooli nõukogu esimees, Valgamaa Haridus- ja Kultuuriosakonna juhataja. Koostöös arutati tekkinud olukorda ja kavandati edasine tegevuskava lähtudes kooli nõukogu ettepanekust. Kaebustes esitatud faktide kohta paluti selgitust Koolivõrgu Büroolt. Koolivõrgu Büroo edastas seisukoha 23.05.2003. Peale kaebuses esitatud faktide kohapealset kontrolli esitas piirkonna peadirektor selgituse Valgamaa Kutseõppekeskuse tegevuse kohta.

30. mail toimus kohtumine Valgamaa Kutseõppekeskuse töötajatega, kus osalesid Haridus- ja Teadusministeeriumi, Koolivõrgu Büroo, Riigivara Haldusbüroo esindajad. Haldusala asekantsleri ettepanekul arutati ka teenistusliku järelevalve läbiviimise vajadust Valgamaa Kutseõppekeskuses, kuid arvestanud asjaolu, et 17.04.2003 oli majandustegevust asunud auditeerima audiitorbüroo ELSS AS, otsustati oodata ära audiitorbüroo aruanne. Audiitorbüroo aruanne jõudis Haridus- ja Teadusministeeriumisse 14.08.2003.

Haridus- ja Teadusministeeriumi haldusala asekantsleri ettepanekul on koostöös järelevalve- ja kutse- ja täiskasvanuhariduse osakonnaga olnud teenistusliku järelevalve läbiviimise vajadus olnud arutluse all korduvalt, kuid ühiselt jõuti seisukohale, et teenistusliku järelevalve läbiviimine ei ole põhjendatud enne Riigikontrolli ja riikliku järelevalve, mille viis läbi detsembris 2003 Valga Maavalitsuse Haridus- ja Kultuuriosakond, tulemuste selgumist.

- **Võtta seisukoht, kes peab kinnitama kutseõppeasutuste eelarved ning näha ette vastavate täienduste tegemine õigusaktides.**

Vabariigi Valitsuse seaduse § 49 lõige 1 punkti 9 kohaselt kinnitab minister ministeeriumi valitsemisalas olevate riigiasutuste eelarved.

Alates 2001. aastast rahastatakse kutseõppeasutusi riigi poolt finantseeritavate koolituskohtade arvu ulatuses, lähtudes koolituskoha maksumusest ning õppekavade ja õppevormide koefitsientidest. Samast aastast alates kinnitab minister kutseõppeasutustele õppe- ehk tegevuskulude (sisaldab kulusid töötajate töötasudeks, sotsiaal- ja töötuskindlustuse makseteks, kooli majandamiseks ning õppevahendite soetamiseks) eelarve ühe reana. Eelarvete kinnitamise käskkirja allkirjastamise järel saadab Haridus- ja Teadusministeeriumi Koolivõrgu Büroo koolidele vastavad väljavõtted, millele lisatakse ametlik kaaskiri. Viimases on alati juhitud koolijuhtide tähelepanu sellele, et tegevuskulude jaotuse alamartiklite (lähtudes rahandusministri kinnitatud eelarveklassifikaatorist) vahel kavandab direktor koostöös nõukoguga. Kirjas on alati mainitud ka seda, et nõukogu poolt heaks kiidetud alajaotus kinnitatakse direktori käskkirjaga.

Samas nõustume Riigikontrolli ettepanekuga, et eelarvete alajaotuse kinnitamise konkreetne protseduur ning tööjaotus on õigusaktides täpselt määratlemata. Vastavate muudatusettepanekute tegemine vajalikesse õigusaktidesse on kavandatud HTMi Koolivõrgu Büroo 2004. a tööplaani.

- **Võtta seisukoht, miks eraldati kutseõppekeskusele lisaeelarvega raha tegevuskuludeks (õppekuludeks), mille kool tegelikult kasutas investeeringuteks.**

Haridus- ja teadusminister eraldas 31.03.2003 käskkirjaga nr 272 Valgamaa Kutseõppekeskusele kutseõppeasutuste arenduskuludeks (kuluartikkel 21 – tegevuskulud)

määratud vahenditest 800 000 krooni puidutöötluse eriala õppebaasi arendamiseks, mille hulka kuuluvad muuhulgas ka ruumide renoveerimistööd. Kuivõrd õigusaktides ei ole täpselt määratletud piirmäära, millest alates loetakse renoveerimistöid investeeringuteks, siis ei näe me vastuolu selles, et tegevuskuludeks eraldatud vahendeid kasutati renoveerimiseks ning kirjendati raamatupidamises kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskuludesse.

- **Otsustada Mati Salundi sobivus kutseõppekeskuse direktori ametikohale, arvestades, et ta ei taganud koolis vajalikku raamatupidamisarvestust, ei kehtestanud sisekontrolli majandustegevuse korralduse üle, võimaldas seaduserikkumisi riigihangete korraldamisel ning tehingute sooritamisel riigi varaga.**

Hinnates Mati Salundi sobivust kutseõppekeskuse direktori ametikohale tuleb vaadelda tema tegevust koolidirektorina tervikuna.

Direktor Mati Salundi on suutnud säilitada õpilaskontingendi, avada uusi erialasid, loonud õppimisvõimalusi põhihariduseta noortele, erivajadustega õppuritele, laiendanud eelkutseõppe võimalusi üldhariduskoolides. Tõstetud on õpetajate töötasusid.

Tööle on rakendunud täiskasvanute koolituskeskus. PHARE vahenditega on avatud arvutiklass ja kutsenõustamise õppeklassid. Lisaks on loodud võimalused video-kaugkoolituseks ja videokonverentside läbiviimiseks. Hästi on arenenud suhted tööandjate, kohalike omavalitsuste ja tööhõiveametiga. Märkimisväärselt hästi toimib koostöö Valga Linnavalitsuse ja Valga Maavalitsusega.

Läbi on viidud õppetööks mittevajaliku vara hindamine. Koostatud on riigivara haldamise kava ja alustatud ettevalmistusi õppekeskusele mittevajaliku vara munitsipaliseerimiseks. Majandustegevus on muutunud efektiivsemaks, töökorraldus on säästvam, mille tulemuseks on suuremad võimalused kooli põhitegevuse arendamiseks ning õppekeskkonna kaasajastamiseks. Suund on võetud omavahendite kasvule kõigi selleks võimalusi omavate allstruktuuride kaasamisega: täiskasvanute koolitus, karjääriteenistus, õppelaborite võimaluste avardumine koostöös tööandjatega.

Õpikeskkonna kaasajastamisel on peamine suund õpperuumide jätkuv renoveerimine ja õppevahendite hankimine.

Toetudes Riigikontrolli kontrolliaruande eelnõule 13.01.2004. a nr 2-4/04/3 "Valgamaa Kutseõppekeskuse majandustegevus" on Haridus- ja Teadusministeerium kavandanud karistada Valgamaa Kutseõppekeskuse direktor Mati Salundit distsiplinaarkorras noomitusega.

Arvestades Mati Salundi tegevust viimase 2 aasta jooksul kooli õppe- ja kasvatustöö arendamisel ja korraldamisel, raamatupidamisarvestuse korrastamisel, sisekontrollisüsteemi ülesehitamisel ning toetudes audiitorbüroo ELSS AS 2003. a raamatupidamise aruande auditile ei pidanud Haridus- ja Teadusministeerium vajalikuks lõpetada töölepingut Mati Salundiga.

Kooli direktorilt on olemas kinnitus, et kool reageerib koheselt Riigikontrolli kontrolliaruande eelnõus väljatoodud puudustele. Samuti on Haridus- ja Teadusministeeriumi Koolivõrgu Büroo kavandanud kontrolli nimetatud puuduste kõrvaldamise üle.

VALGA MAAVALITSUS
HARIDUS- JA KULTUURIOSAKOND

Hr Jüri Kõrge
Riigikontroll
Narva mnt 11a
15013 TALLINN

Teie 02.02.2004 nr 2-7.1-TR/04/49

Meie 25.02.2004 nr 7-3/525

Valgamaa Kutseõppekeskuse
majandustegevuse audit

Austatud härra Kõrge

Valgamaa Kutseõppekeskuse nõukogu arutas väga põhjalikult Riigikontrolli eelnõud Valgamaa Kutseõppekeskuse majandustegevuse kohta. 19.veebruaril 2004.a. toimunud koosolekul võeti vastu järgmine otsus:

Kooli nõukogu liikmed tutvunud Riigikontrolli auditi eelnõuga leiavad, et toodud faktid on tõesed ja vastavad tegelikkusele.
Kooli nõukogu otsus on järgmine:
kooli direktoril Mati Salundil valmistada 31.märtsiks 2004.a. ette tegevuskava puuduste kõrvaldamiseks ja informeerida kooli nõukogu selle täitmisest järgmisel aprillis toimuval nõukogu koosolekul.

Austusega

Valeri Talu
Haridus- ja kultuuriosakonna juhataja,
Valgamaa Kutseõppekeskuse nõukogu esimees

RIIGIKONTROLL
Kuupäev Reg.nr
26.02.04 2-7.1-TR/04/49-2

Kesk 12
68203 VALGA
Internetis: http://www.valgamv.ee

tel (076) 66 111
faks (076) 66 157
e-post: info@valgamv.ee

VALGAMAA KUTSEÕPPEKESKUS

RIIGIKONTROLL

Teie 02.02.2004 nr. 2-7.1-TR/04/148
Meie 27.02.2004 nr. 10.1-4/33

Austatud härra Kõrge

Käesolevaga esitan abinõude kava aruande eelnõus toodud ettepanekute realiseerimiseks.

Lugupidamisega

Mati Salundi
Direktor

Lisa: abinõude kava 10 lehel.

RIIGIKONTROLL
Kuupäev Reg.nr
01.03.04 2-7.1-TR/04/148-2

Kooli 1
68608 Helme
VALGA MAAKOND

telef. (076) 34 281
34 280
faks (076) 61 203

Eesti Ühispank
a/a 10202007040000
kood 401
reg.nr. 70005571

VALGAMAA KUTSEÕPPEKESKUS

Abinõud

Riigikontrolli kontrollakti eelnõus "Valgamaa Kutseõppekeskuse majandustegevusest" toodud ettepanekute realiseerimiseks

Abinõud on esitatud eelnõus toodud struktuuri silmas pidades.
Punktides 1,2 pole ettekirjutusi direktorile. Teistes lõikudes on ära toodud ettepanekud direktorile ja esitatud meiepoolsed abinõud.

1. Ministeeriumi ülesanded koolide järelvalvel

Koolide struktuuriüksuste juhid-raamatupidamine, finants-majandustalitused, õppeosakond jt-vajavad reeglina tööalast täienduskoolitust suhteliselt kiiresti muutuvates regulatsioonides. Selle kaudu toetatakse koolide direktoréid ja tagatakse efektiivsemalt toimivad sisekontrolli süsteemid. Ka asjaosalistel on kohustus koolituseks ja õigus saada selleks ka koolipoolset toetust.

2. Kutseõppekeskuse juhtimine

Kutseõppekeskuse nõukogu 2003 aastal kinnitatud koosseis on tööle asunud. Koolinõukogu arutas 19.veebruaril 2004 Õppekeskuse 2003 aasta eelarve täitmist ja 2004 aasta eelarvet.
Koolinõukogu on oma tööplaanis kavandanud ka käesolevas eelnõus esiletoodud puuduste kõrvaldamiseks esitatud tegevuskava täitmise üle omapoolse kontrolli.

3. Raamatupidamise olukord

3.1 Vastutus raamatupidamise korralduse eest

Ettepanek kutseõppekeskuse direktorile

Fikseerida finantstalituse juhataja õigused, kohustused ja vastutus tema ametijuhendis ning võtta temalt kinnitus sellega tutvumise kohta

Eelarve koostamise eest vastutab finantstalitus ja selle juhataja, kes valmistab ette materjalid, mille direktor esitab kooli nõukogule. Kohustus eelarve projekt ette valmistada on fikseeritud finantstalituse juhataja ametijuhendi lisas, mis on vormistatud ja allkirjastatud 25.veebruaril k.a.

- Finantstalituse juhataja ametijuhend on täiendatud õiguste, kohustuste ja vastutuse osas. Teiste talituste juhatajate ametijuhendite lisadega on sisse viidud täiendavad kohustused oma valdkonna eelarve projekti koostamiseks, vastutus valdkonna riigihangete ettevalmistamise ja valdkonna eelarve sihipärase täitmise jälgimise ning direktori ja finantstalituse pideva informeerimise kohustus kerkivatest finants-majanduslikest probleemidest.

- 1.juunist 2004 aasta viiakse sisse uued ametikirjeldused, kus konkretiseeritakse töötajate kohustused, vastutus ja õigused.

3.2 Raamatupidamise sise-eeskiri

Ettepanekud kutseõppekeskuse direktorile

Täiendada raamatupidamise sise-eeskirja nii, et see:

- *näitaks, millest tekib omatulu ja kuidas omatuludest tehtud kulusid dokumenteerida*
- *kirjeldaks õppetöökodades kulude dokumenteerimist ja oma tarbeks valmistatud põhivara (toodete) arvelevõtmist, samuti liisitud põhivara arvelevõtmist*
- *sätestaks vähevääartusliku vara kõlbmatuks tunnistamise ja mahakandmise korra ning selle maksumuse, millest alates arvestust peetakse*
- *määraks kindlaks originaaldokumentide asukoha*
- *Tagada majandustehingute nõuetekohane dokumenteerimine ja dokumendiringlus ning dokumentide jõudmine raamatupidamisse. Tagada asutusesisene järelevalve finantstoimingute üle*
- *Tagada kohustuste lahususe põhimõtte järgimine panga- ja kassaoperatsioonide teostamisel*

Raamatupidamise siseeeskirja täiendatakse. Finantstalitusel on kohustus viia sisse vajalikud täiendused raamatupidamise eeskirja, palgajuhendisse jt. valdkonda reguleerivatesse koolisisestesse dokumentidesse Tähtaeg 31.märts. Vastutaja finantstalituse juhataja.

Lisatakse:

- Omatulu tekkimise kajastamine ja tehtavate kulutuste dokumenteerimine
- Kulude dokumenteerimine õppetöökodades ja toodangu arvele võtmine
- Vähevääartusliku vara kõlbmatuks tunnistamise ja mahakandmise kord
- Teised regulatsioonid, mis tulenevad riiklikest eeskirjadest

Kohustuste lahususe põhimõtet järgitakse kassa- ja pangaoperatsioonide teostamisel

3.3 Inventuurid

Ettepanekud kutseõppeasutuse direktorile

- *Luua sisekontrolli süsteem, mis tagaks varade õige ja õiglase arvestuse*
- *Tagada korraliste ja erakorraliste inventuuride läbiviimine ning inventuuri tulemuste võrdlemine raamatupidamisandmetega.*
- *Näha raamatupidamise sise-eeskirjas ette kassa inventuuride läbiviimise sagedus*

Töötatakse välja uus sisekontrolli süsteem ja rakendatakse 2004 kevadpoolaastal. Sisekontrolli süsteem tagab asutusesisese järelvalve finantstoimingute üle.

- Tagatakse asutusesisene järelevalve finantstehingute üle.

- Taotlused arvete väljastamiseks esitab talituse juhataja koos põhjendustega finantstalituse juhataja kaudu direktorile otsustamiseks .Taotlused vormistatakse blanketil ja nende üle peetakse ühtset arvestust finantstalituses.
- Tagatakse kohustuste lahususe põhimõtte järgimine panga- ja kassaoperatsioonide teostamisel vähemalt kahe raamatupidaja koostöös
- Kassainventuuride läbiviimise sagedus fikseeritakse raamatupidamise eeskirjas. Vähemalt üks kord aastas. Erakorralised inventuurid tulenevad varaliselt vastutava töötaja lahkumisest.

3.4 Valmistoodangu ja materjalide arvestus

Ettepanekud kutseõppekeskuse direktorile

- *Lisaks raamatupidamise sise-eeskirja täiendamisele õppetöökodades kasutatavate materjalide arvestuse osas koostada ka protseduurireeglid materjalide ostmiseks ja arvelevõtmiseks ning valmistoodangu arvelevõtmiseks või realiseerimiseks*
- *Rakendada meetmed, et saada müüdud aiamööbli eest raha kätte Rakendada meetmed, et saada müüdud aiamööbli eest raha kätte*

Ettevalmistusjärgus on direktori korraldus valmistoodangu tootmiseks ja arvlemise korra kehtestamiseks. Antud töös kasutatakse ka teiste kutsekoolide kogemust -Viljandi, Võru jt. Tähtaeg 16.aprill 2004 reguleeritakse kõigi erialadel valmistoodangu ja materjalide arvestus.

- Jätkatakse meetmete rakendamist aiamööbli eest raha kätte saamiseks.

3.5 Arvlemine korterite kasutajate ja omanikega

Ettepanekud kutseõppekeskuse direktorile

Rakendada abinõud üüri- ja kommunaalteenuste võlgnevuste sissenõudmiseks.
Anda kõikide elamute haldamine üle korteriühistutele ning edaspidi esitada arveid ainult korteriühistutele arvete tasumiseks

- Üüri- ja kommunaalteenuste võlgade sissenõudmiseks jätkatakse tööd koostöös täitevameti ja inkassofirmaga.
- Tähtaegsele tööle (aeg lepitakse kokku tulenevalt töö võimaliku mahu hinnangust) on kavandatud võtta valdkonna küsimusi tundev töötaja.

4. Töötasustamise korraldus

4.1 Töötasu maksmise regulatsioon

Ettepanek kutseõppekeskuse direktorile

Täiendada ja täpsustada palgajuhendit ning viia see vastavusse kehtivate õigusaktidega.

Regulatsiooni korrastamiseks on asutud palgajuhendi täiendamisele. On antud direktori korraldus palgajuhendi täiendamiseks ja kinnitamiseks. Tähtaeg 1.märts 2004. Vastutaja finantstalituse juhataja. Palgajuhendi tutvustamiseks ja töötajatega arutamiseks viiakse läbi tööalased nõupidamised. Kooli 2004 aasta eelarves on ettenähtud palkade tõus. Tulemuspalkade kehtestamiseks analüüsitakse teiste koolide kogemusi Õppekeskuse töötajatega ja leitakse ühishuve kajastavad lahendid käesoleva õppeaasta lõpuks.

4.2 Töötasu maksmine

Ettepanekud kutseõppekeskuse direktorile

- *Maksta vanemõpetajatele saamata jäänud töötasu tagasiulatuvalt alates nende tarifitseerimisest vastavale ametikohale*
- *Tagada personaliga seotud dokumentatsiooni terviklikkus ja kindlaksmääratud protseduuride rakendamine töölevõtmise, palgamäära kehtestamise ja selle muutmise, pensionilemineku ning töölt vabastamise osas. Samuti fikseerida töötasu arvestamise aluseks olevad dokumendid, nende liikumine ja kinnitamine, töötasu arvestamise ja maksmisega tegelevad töötajad ning nende kohustused, õigused ja vastutus*
- *Tagada töövõtulepingute sõlmimisel vajalike volituste olemasolu ja nende järgimine, dokumentatsiooni täielikkus, nõuetele vastavus ja säilitamine ning info kättesaadavus. Tagada töövõtulepingute sõlmimisel vajalike volituste olemasolu ja nende järgimine, dokumentatsiooni täielikkus, nõuetele vastavus ja säilitamine ning info kättesaadavus.*
- *Maksta tagasi ebaõigesti saadud tasu koos sotsiaalmaksuga 14 243 krooni.*
- *Kontrollida üle kõigi töötajate puhkusepäevade arvestus ning vigade korral teha vastavad parandused*

Palga maksmise kohustus õpetajatele vahetult atesteerimisjärgselt oli mitme aasta jooksul diskussiooni objektiks ja polnud ühest vastust kuna nõustamine ja regulatsioonid võimaldasid erinevaid tõlgendusi.

- Vanemõpetajatele saamata jäänud töötasu väljaarvutamiseks on antud korraldus finantstalitusele ja maksmine vormistatakse tagasiulatuvalt pedagoogilistele töötajatele, kes atesteeriti vanemõpetajateks
- Töövõtulepingute vormistamiseks on antud direktori korraldusega volitused talituste juhatajatele ning fikseeritud kord dokumentatsiooni vormistamiseks, säilitamiseks ning info kättesaadavus. 2003 aasta sügisest on sisse viidud töövõtulepingute ühtne registreerimine ja algdokumentide säilitamine ühes kohas-finantstalituses, kus säilitatakse kõikide lepingute originaaleksemplarid
- Täiendava töö eest projekti koostamisel ja elluviimisel 2000 aastal ebaõigesti vormistatud töötasu maksab direktor tagasi vastava osa palgast kinnipidamisega, mille kohta on antud finantstalitusele direktori avaldus 20.02.2004.a.
- Keskuse sekretär kontrollib üle kõigi töötajate puhkusetasu arvestuse ja vastavalt töö tulemustele teeb vajalikud parandused 31.märtsiks.

5. Majandamiskulud

5.1 Ruumide majandamiskulud

Ettepanek kutseõppekeskuse direktorile

Analüüsida Helme osakonna küttesüsteemi täiendamise võimalust, mis tagaks tühjade hoonete väljalülitamise süsteemist või väiksema soojakuluga kütmise (nt mõisahoone

Majandamiskulud kajastuvad koolieelarves ja on koolinõukogus läbi arutatud 19.02.2004.a.
Helme hoonete osas on 2003 aastal koostatud ja Riigivara Haldusbüroo ning Helme vallaga kooskõlastud tegevuste kava, mille kohaselt jätkub töö 2004 aastal nii hoonete koos nende kasutusmaaga katastriüksuste moodustamine ja munitsipaliseerimine. Arvestades tööde mahtu ja hinnapakkumisi märtsikuu jooksul pöördub Õppekeskus Riigivara Haldusbüroo poole ettepanekuga leida täiendavaid finatsvahendeid selle töö teostamiseks

- Helme osakonna küttesüsteemi reguleerimist on alustatud 2003 aasta kütteperioodil. Mõisahoone küttekulu on reguleeritav. Teiste hoonete ja ruumide regulatsioonivõimalusi analüüsib katlamaja juhataja, kes esitab ettepanekud direktorile käesoleva kütteperioodi lõpuks

5.2 Transpordikulud

Ettepanek kutseõppekeskuse direktorile

- *Tagada edaspidi põhivahendite õigeaegne arvelevõtmine raamatupidamises*
- *Näha ette transpordivahendite kuulimiitidest kinnipidamise jälgimine finantstalituse poolt ning sisemine kord kehtestatud limiitide ületamise juhtudeks*
- *maksta tagasi kuulimiite ületanud bensiini kulu*

Finantstalituse tähelepanu on juhitud vajadusele võtta põhivahendid arvele õigeaegselt

- Finantstalituse juhataja ametijuhendis on fikseeritud kohustus jälgida limiitidest kinnipidamist, teavitada vastavaid töötajaid ja direktorit limiidile vastavast seisust. Ülekulude juhul selgitatakse vastava kuu limiidi ületamise põhjendused ja tehakse igakuiselt korrektsioonid. Põhjendamata ülekulud hüvitab tekitaja.
- Direktori poolt on põhjendamata bensiini ülekulu tagasi maksmine alanud 2003 aastal

6. Investeeringud

Ettepanekud kutseõppekeskuse direktorile

- *Teha edaspidi investeeringuid ainult selleks riigieelarves ette nähtud kulude arvel.*
- *Järgida riigihangete seaduse nõudeid ning alla piirmäära jäävate hangete korral võtta hinnapakkumine mitmelt pakkujalt*
- *Suurendada rekonstrueerimisväljaminekute võrra põhivara maksumust*

- *Tagada kirjalike lepingute sõlmimine renoveerimistööde kohta ning aktide koostamine tööde vastuvõtmise kohta, millest selguks, milliseid töid ja millistes hoonetes tegelikult tehti.*

Investeeringuid tehakse vaid selleks ettenähtud kulude arvel riigieelarves ja riigihanke seadust järgitakse

- Põhivarade maksumust on suurendatud vastavuses renoveerimis-maksumusele. Puiduangaari maksumust suurendati renoveerimissumma 10080089 krooni võrra. Tulemus kajastub 2003 aasta bilansis
- Majandustalituse juhataja ametijuhendisse on lisatud kohustus tagada ja vastutada kõikide remont-ja renoveerimistööde kohta lepingute sõlmimine ja detailne vastuvõtuaktide koostamine, nende allkirjastamine ja õigeaegne esitamine finantstalitusele, kus neid sälitatakse

7. Riigihanked

Ettepanek kutseõppekeskuse direktorile

- *Kõikidel ettenähtud juhtudel korraldada riigihanked, hinnates eelnevalt tegelikku vajadust ja rahaliste ressursside olemasolu*
- *Selgitada välja, miks kõigil ettenähtud juhtudel riigihanget ei korraldatud ning otsustada selles süüdi olevate töötajate vastutuse küsimus*

Riigihangete seaduse kõrvalekaldumatu täitmise nõue on viidud talituste juhatajate ametijuhenditesse vastavalt nende tegevusvaldkonnale. 2004 aasta jaanuaris-veebruaris on riigihanked korraldatud vedelkütuse ja tahke kütuse ostmiseks. Transporditeenistuse juhataja ja katlamaja juhataja on kohustatud vastavad toimingud ette valmistama direktori sellekohase korralduse kohaselt. Riigihanked fikseeritakse riigihangete registris.

- Seniste riigihangete mittekorraldamise põhjused tulenesid ühelt poolt traditsioonidest (kütuse ostmine Helmes) või vastava töötaja poolt hangete maksumuse mittejälgimisest, mille tulemusena osteti seadmeid küll mitmete pakkumiste hulgas valikut tehes, aga riigihanget mitte korraldades. Projektijuht korraldas 2001 aastal riigihanke küll Helme peahoone renoveerimiseks vastavuses riigihankeseadusega, kuid jättis riigihanke ettevalmistamata seadmete ostmiseks. Direktori arvates tundis projektijuht vastavat seadust ja usaldas teda kontrollimata tulemust. Pearaamatupidaja ja renoveerimis- ning seadmete hankeid 2001 aastal korraldanud töötajad on töölt lahkunud.
- Talituste juhatajatele on tungivalt juhitud tähelepanu riigihangeteseaduse täitmiseks ning kohustatud finantstalitust jälgima kõikide hangete mahtusid ja tagada omalt poolt kontroll nende korraldamiseks. Täiendatav sisekontrollisüsteem peab samuti tagama ka riigihangete seadusega fikseeritud nõuetest kinnipidamise. Süsteemi ühe osana viiakse läbi ka riigihangete auditeerimine .

8.Tehingud varaga
8.1 Rendile andmine

Ettepanekud kutseõppekeskuse direktorile

- *Tagada riigivara kasutusse andmine riigivaraseaduses ette nähtud korras – tasu eest enampakkumise või eelläbirääkimistega pakkumise korras*
- *Rakendada meetmed sööklaruumide ja -tehnika kasutada andmiseks riigivaraseaduses ette nähtud korras*
- *Seada sisse riigivara kasutamiseks sõlmitud lepingute register, määrata kindlaks selle töölõigu eest vastutav isik ja originaaldokumentide asukoht. Tagada lepingute õigeaegne andmine raamatupidamisse ning see, et käibel ei oleks poolikult vormistatud dokumente ja nende koopiaid ega ka ilma allkirjadeta lepinguid*

Riigivaraseaduse täitmise nõue on samuti viidud talituste juhatajate ametijuhenditesse. Majandustalituse juhataja ja olmeteenistuse juhataja tähelepanu on juhitud vajadusele koostöös finantstalitusega ettevalmistada ja nõuetekohaselt korraldada kõik toimingud riigivaraga. Alates 2002 aastast on seda püütud ka täita, kuid on mõned juhud, kus kiirustades jäid pakkumised korraldamata. 2004 aastal täidetakse neid nõudeid kõrvalekaldumatult ja selle töö eest on sätestatud asutusesisene vastutuse jaotus.

- Sööklaruumide ja -tehnika kasutamine viiakse vastavusse riigivara seadusega. See töö on alanud ja korraldamise eest vastutab majandustalituse juhataja tähtajaga 30.märts k.a.
- Riigivara kasutamiseks sõlmitavate lepingute register on finantstalituses sisseseatud

8.2 Põhivara võõrandamine

Ettepanekud kutseõppekeskuse direktorile

- *Riigivara võõrandades pidada kinni riigivaraseadusega, Vabariigi Valitsuse 01.08.1995. a määrusega nr 286 ja haridusministri 16.04.1996. a määrusega nr 13 kehtestatud korrast*
- *Nõuda OÜ-lt Fransson Farm lüpsiseadmete võlgnevuse eest 95 000 krooni kohest tasumist*
- *Selgitada välja, miks näidati müüdud veiste arv aruannetes tegelikust väiksemana ning rakendada meetmed veiste eest vähem laekunud raha sissenõudmiseks*

Toiminguteks riigivaraga on ettevalmistamisel koolisisene kord. Vastava dokumendi koostamisel kasutatakse ka teiste koolide senist kogemust. Tähtaeg 31.mai 2004. Vastutaja majandustalituse juhataja. Vastav dokumentatsioon koondatakse finantstalitusse ja tagatakse nõuetekohane säilimine

- OÜ Fransson Farm on asunud lüpsiseadmete võlgnevuse likvideerimisele. Võlg nõutakse sisse. 25.02.2004 a. seisuga on laekunud 38758 krooni.
- 2001 aasta oksjonil müüdud veiste arvu täpsustamiseks on moodustatud komisjon, mida juhib transporditeenistuse juhataja jt. töötajad, kes olid 2001 aastal oksjoni

korraldavas komisjonis. Komisjon on tööd alustanud. Töö tulemused esitab komisjon 31. märtsiks k.a. Raamatupidamises täpsustatakse veiste ja noorloomade müügist 2000/2001 laekunud summad.

8.3 Põhivara ja väheväärtusliku vara mahakandmine

Ettepanekud kutseõppekeskuse direktorile

- *Põhivara mahakandmisel järgida Vabariigi Valitsuse 01.08.1995. a määruse nr 283 ja haridusministri 16.04.1996. a määrusega nr 14 kehtestatud nõudeid*
- *Viia sisse alla 10 000 krooni maksva väheväärtusliku vara korrektne arvestus ja kehtestada nende mahakandmise kord*
- *Teha raamatupidamiskirjendite paranduskanded raamatupidamise seaduses ette nähtud korras*
- *Selgitada välja, miks kanti osa vara raamatupidamises maha ilma vastavaid akte koostamata ning mis sai edasi mahakantud varast, kui ka aktid koostati*

Põhivara mahakandmisel on 2002 aasta alates jälgitud ja samuti 2003 aastal täidetud vastavat Vabariigi Valitsuse määrust.

- Alla 10 000 krooni maksumusega väheväärtusliku vara arvestus on nõuetekohane. Raamatupidamise eeskirja täiendatakse vastava mahakandmise ja/või hävitamise korra kehtestamisega
- Raamatupidamiskirjendite paranduskanded vormistatakse seaduses ettenähtud korras. Vastutab finantstalituse juhataja.
- Mahakantud vara kohta olemasoleva dokumentatsiooni analüüsimiseks ja mahakantud varaga tehtud toimingute selgitamiseks on moodustatud komisjon eesotsas majandustalituse juhatajaga. Komisjon esitab oma töö tulemused direktorile 15.aprilliks k.a.

8.4 Trasnpordivahenditega toimunud tehingud

Ettepanekud kutseõppekeskuse direktorile

- *Analüüsida tegelikku vajadust transpordivahendite järgi ning otsustada mittevajalike võõrandamine selleks ettenähtud korras*
- *Tagada põhivara müügi ja likvideerimisega seotud tegevuste dokumenteerimine ja majandustoimingute õige kajastamine raamatupidamises*

Transporditeenistus on saanud ülesande analüüsida transpordivahendite olukorda, nende vajadust Õppekeskuse töö korraldamiseks ning teha asjakohased ettepanekud juhtkonna nõupidamisele 19.märtsil k.a.

- Raamatupidamine tagab jätkuvalt põhivara müügi ja likvideerimisega seotud tegevuste dokumenteerimise ja nõutekohase kajastamise raamatupidamises

8.5 Korterite erastamine

Ettepanek kooli direktorile

- *Rakendada abinõud koolile mittevajaliku elamispinna võõrandamiseks selleks ettenähtud korras*
- *Tagada tööandja eluruumide kasutusse andmiseks lepingute õigeaegne sõlmimine, registreerimine ja säilitamine. Näha ette lepingus või asutusesisese koraga, millised kulud hüvitab kool tööandja eluruumi korrasolekukks ja ekspluatatsiooniks*

Helmes asuva koolile mittevajaliku elamispinna võõrandamiseks selleks ettenähtud korras on antud täiendavad tööülesanded olmetalituse juhatajale koostöös finantstalitusega. Vastav ülevaade on olemas ja toimub koostöös korterite erastamist taotlevate inimestega dokumentatsiooni ettevalmistamine.Tähtaeg 1.juuni 2004

- Tööandja eluruumide kasutuses olemise kohta on toimunud seniste lepingute ülevaatus ja nende vastavusseviimine valdkonda reguleerivate nõuetega. Lepingud on olemas, registreeritud ja säilitatakse . Lepingutes on ette nähtud kord eluruumi korrasolekuks ja ekspluatatsiooniks. Ülevaatuse käigus tuvastatud puudused kõrvaldatakse 30.aprilliks k.a.

Kokkuvõtteks

Käesolev abinõude kava on läbi arutatud talituste juhatajatega. Direktori korraldusega on asutud abinõude kava rakendama.

1. Rakendatud sammud teenisid Kutseõppekeskuse arengukavas püstitatud eesmärkide saavutamist. Valgamaa Kutseõppekeskus kui kool on arenenud ja tulnud toime eraldatud vahenditega. Õpilaste arv on püsinud ja kasvanud. Erialad on arenenud. Õppebaas on märgatavalt renoveeritud ja korrastatud Õppebaasi on aastatel 2000-2003 renoveeritud nii investeeringute kui ka eelarveliste vahenditega.

2. Direktori töölepingus p.2.3 fikseeritud kohustused: viia õppetöö üle uutele õppekavadele kooli nõukogu poolt heaks kiidetud õppesuundadel, kindlustada kooli valmisolek õpetuse läbiviimiseks ka täiskasvanutele ja gümnaasiumi õpilastele vastavalt piirkonna vajadustele ning arendada välja piirkonna koolituskeskus, on täidetud. Koolituskeskuse aastakäive ulatub 600,0 tuhande kroonini. Õppekeskuses toimub ka noorte karjääri- ja kutsenõustamine maakonna koolide vajadusi arvestades.

3. Ühendatud kutseõppeasutuste direktorina 1999 aastal tööd alustades puudus ülevaade koolide senisest tegelikust majanduslikust ja õppe-kasvatustöö olukorrast. 1999 aasta sügisel esitati konkreetsed nõuded raamatupidamisele ja majandustalitusele. Saamata ülevaadet kohapealt, tellisin auditi. Pidanuks pöörama enam tähelepanu auditi memorandumis toodule, et märgata vajadust hoopis põhjalikuma analüüsi järele, et kavandada Õppekeskuse ühendatud raamatupidamise toimimine 2000 aastast alates.

4. Tingimustes , kus kooli eelarve ei suurenenud küll aga tuli täita kohustus pedagoogide palga tõstmiseks ja tulla toime majandamisega, polnud võimalik tööle võtta personalijuhti-juristi, arendusjuhti jt. töö korraldamisel olulisi töötajaid. Pealegi pole maakonnas vaba kvalifitseeritud tööjõudu, mistõttu konkursid ja otsingud ei andnud oodatud tulemusi.

5. Direktori poolt telliti ja viidi läbi auditid neljal korral. Järjekindlate pingutuste tulemusena suudeti raamatupidamine korrastada ja tagada funktsioneerimine nõuetekohaselt. Veel eksisteerivad vajakajäämised likvideeritakse koostatud kava kohaselt eelolevate kuude jooksul. 2003 majandusaasta tulemuste auditeerimiseks ja antud eelnõus esitatud puuduste kõrvaldamisega seotud nõustamiseks on sõlmitud leping ELSS AS audiitorbürooga. Sisedokumentatsiooni täiendamiseks tehakse koostööd Riigivara Haldusbürooga, Raamatupidamisbürooga, Koolivõrgu Bürooga ja Haridus ning Teadusministeeriumi vastavate struktuuridega.

Riigikontrolli audiitorite töö tulemus võimaldas näha puudusi ja kavandada täiendavad abinõud nendest üle saamiseks.

Lugupidamisega

Mati Salundi
Valgamaa Kutseõppekeskuse direktor